

Audit „X-tee haldus ja töökindlus“

Toomas Viira, auditijuht
25.02.2021

Auditi eesmärk

Anda hinnang selle kohta,

- kas X-tee töökindluse tagamiseks on planeeritud vajalikud meetmed ja
- kas neid meetmeid rakendatakse.

X-tee

- X-tee liikmete vaheline tehniline infrastruktuur ja keskkond, mis võimaldab turvalist ja tõestusväärtust tagavat internetipõhist andmevahetust.
- 834 liidestunud asutust ja ettevõtet.
- 1,57 miljardit päringut 2020. aastal.
- 165 miljonit päringut 2020. aasta detsembris.

<https://x-tee.ee/stats/>

[X-tee tutvustus \(video\)](#)

Eesti.ee on uks, mis viib teid riigi info ja e-teenusteni

Elusündmused

JÄIN HAIGEK

Siit leiate infot ja juhiseid enda ja oma pere terviseandmeid puudutavatel teemadel.

[Lugege lisaks](#)

PERE LOOMINE

Siit leiate infot ja juhiseid abiellumise, kooselu sõlmimise, nime vahetamisel uute dokumentide taotlemise jm kohta.

[Lugege lisaks](#)

LAPSE SÜND

Siit leiate infot ja juhiseid lapse sünniga kaasnevate toimingute ja toetuste kohta.

[Lugege lisaks](#)

VAHETAN ELUKOHTA

Siit leiate infot elukoha registreerimise, elektri-, vee- ja jäätmeveo lepingute sõlmimise, perearsti vahetamise jm kohta.

[Lugege lisaks](#)

SOOVIN LUUA ETTEVÖTET

Siit leiate infot ettevõtlusvormide, ettevõtte registreerimise, töötajate palkamise, maksude, erinõuetega tegevusalade jm kohta.

[Lugege lisaks](#)

OLEN SÕIDUKIOMANIK

Siit leiate infot juhtimisõiguse ja sõidukiga seotud toimingute ning liikluskindlustuse kohta.

[Lugege lisaks](#)

e-rahvastikuregister

rahvastikuregistri teenuseid koondav iseteenindusportaal

Sisemenüü

Elukoht

- Elukoha registreerimine
- Ruumi registreeritute nimekiri omanikule
- Elukoha aadressi lõpetamine omaniku poolt

Minu andmed

- Ülevaade oma andmetest rahvastikuregistris
- Kontaktandmete ja ütluspõhiste andmete muutmine
- Rahvastikuregistri andmetele juurdepääsu piiramine

Lapse sünd

- Sünni registreerimine
- Eesnime sobivuse küsimine

Perekonnasündmus

- Perekonnasündmuste korduva tõendi tellimine
- Surmainfo küsimine

Ravikindlustus
oma töötajale

Kindlustus-
andmete
vaatamine

Ajutise
töövõimetuse
hüvitis

Avaldused
tööandjale

**Tervisemurega alusta
perearstist**

Minu e-tervis

Minu andmed

Uuenda

**KOROONAVIIRUSE
ANALÜÜSITULEMUS**

Hiljutised dokumendid

Terviseandmed

[Aegkriitlised andmed](#)

[Hambaravi dokumendid](#)

[Hambaravikaardid](#)

[Hamba staatuse kaart](#)

[Immuniseerimispass](#)

[Kiirabikaardid](#)

[Retseptid](#)

[Saatekirjad](#)

[Kehtetud saatekirjad](#)

[Kehtivad saatekirjad](#)

[Vastuvõtuajaga seotud saatekirjad](#)

[Tervisedeklaratsioonid](#)

[Tervisetõendid](#)

[Epikriisid](#)

[Ambulatoorsed epikriisid](#)

[Päevaravi epikriisid](#)

[Statsionaarsed epikriisid](#)

[Sünniepikriis](#)

[Teatised](#)

[Arengu hindamise teatised](#)

[Immuniseerimise teatised](#)

[Kasvamise teatised](#)

[Läbivaatuse teatised](#)

[Nõustamise teatised](#)

[Uuringute vastused](#)

[Pildiviidad](#)

[Saatekirjade vastused](#)

[Töövõime hindamine](#)

Tahte-
avaldused

Terviseandmete
ligipääsude

Üleriigiline
Digiregistratuur

Eesti
Haigekassale
esitatud raviarved

Raviarvete nägemiseks vajuta
kastile, lisainfoks info märgile

Teavitused

Teavituste vaatamiseks vajuta
kastile, elektroonpostile tellimiseks ja

Miks on X-tee töökindlus oluline?

- X-tee mittetoimimine mõjutaks enamikku riigiasutusi, sh väga paljusid kriitilisi teenuseid.
- X-tee mittetoimimisel ei ole enamasti alternatiivset lahendust võtta.
- X-tee ei ole enamasti võimalik asendada IT-i mittepõhineva lahendusega.

Hinnangu andmise kriteeriumid

- RIA on teinud kindlaks X-tee töökindlust ohustavad riskid, töötanud välja riskide maandamise meetmed ja rakendab neid meetmeid.
- Õigusaktides jm dokumentides RIA-le ja X-tee liikmetele kehtestatud nõudeid täidetakse.
- Eraõiguslike juriidiliste isikute X-teega liitumisel on tagatud X-tee määruses kehtestatud nõuete täitmine.

Auditi peamised järeldused 1 (2)

- RIA hindab X-tee riske, töötab nende maandamiseks välja meetmeid ja ka rakendab neid.
- X-tee teenustes on 2017. aasta aprillist 2020. aasta aprillini olnud X-tee kesksetest komponentidest tingituna üks olulise mõjuga katkestus.
- Asutused ei ole valmistunud (pikemateks) X-tee katkestusteks.

Auditi peamised järeldused 2 (2)

- Riigikontroll näeb teatud riski selles, et mitmetel juhtudel ei ole X-tee liikmed sõlminud andmeteenuuse kasutamise kokkuleppeid.
- Riigikontroll juhib tähelepanu, et ükski auditeeritud riigiasutustest ei ole enne andmeteenuuste avamist kontrollinud eraõiguslike asutuste infoturbe taset.
- Infosüsteemide kolmeastmelist etalonturbe süsteemi ISKE mitte rakendavate asutuste jaoks ei ole määratud minimaalseid nõutavaid turvameetmeid X-teega liitumisel ega selle kasutamisel.

Soovitused RIA peadirektorile 1 (2)

- Töötada välja vajalikud juhendid määrusest tulenevate nõuete täitmiseks, nt selleks, et X-tee liikmed (eelkõige ISKE mittekohuslased) rakendaksid minimaalselt vajalikke turvameetmeid.
- Töötada välja eraõiguslikust juriidilisest isikust X-tee liikmete kontrolli süsteem, et oleks tagatud X-tee määruses nõutavate terviklust, konfidentsiaalsust ja käideldavust tagavate meetmete rakendamise kontroll ja järelevalve.

Soovitused RIA peadirektorile 2 (2)

- Hinnata riske, mis tulenevad asjaolust, et mõned X-tee liikmed ei pea andmeteenuse kasutamise kokkulepete sõlmimist vajalikuks ja mõistlikuks ega sõlmi neid; ning võtta ette vastavaid riske maandavad tegevused.
- Sõlmida X-teega liitumisel kõigi asutustega liitumiskokkulepped ja tagada nende lepete säilimine.
- Korraldada regulaarselt X-tee kesksete komponentide taastetestimisi ning dokumenteerida selle tulemused.

Soovitused andmeteenuseid osutavatele X-tee liikmetele

- Kontrollida eraõiguslikust juriidilisest isikule andmeteenuse avamisel ja osutamisel, kas rakendatakse piisaval tasemel riske maandavaid turvameetmeid.
- Töötada koostöös RIAGA välja eraõiguslikust juriidilisest isikust X-tee liikmete kontrolli süsteem, et oleks tagatud X-tee määruses nõutavate terviklust, konfidentsiaalsust ja käideldavust tagavate meetmete rakendamise kontroll.

Tänan!